

in.ihned.cz/zahranici

FOTO: JAROSLAV BERÁNEK

Současné britské válečné lodi kotví v přístavu.

mužstvo se v průběhu staletí příliš nezměnily...

Vždy ve výroční den bitvy u Trafalgaru se na jejích stěžních objeví slavný signál, který nechal vyvěsit admirál Nelson těsně před zahájením útoku: „Anglie očekává, že každý muž splní svou povinnost.“ Každoročně si Victory prohlédne na 300 tisíc návštěvníků.

Dalším unikátem v historických docích je HMS Warrior, první celokovová bitevní loď světa. Ve své době (spuštěna 1860), byla největší, nejrychlejší a nejlépe vyzbrojená. Kuriózně ovšem nikdy nezasáhla do vážnějšího konfliktu. Z aktivní služby byla stažena již po třiatdvaceti letech.

Menším zklamáním je návštěva pavilónu, kde se vystavuje kíl Mary Rose, nejoblíbenější lodi krále Jindřicha VIII. Potopila se roku 1545 nedaleko Portsmouthu. Amatérský potápěč našel vrak v roce 1982. Aby se části vraku nerozpadly, udržují se ve vlhku, takže je lze vidět za sklem v jakémsi mlžném oparu...

Zklamání si lze vynahradiť plavbou na člunu po válečném přístavu. Zblízka tak lze pozorovat letadlové lodě, torpédoborce, fregaty či minolovky britského námořnictva na jejich kotvištích.

V historických docích se dá strávit celý den. Kromě lodí nabízejí prohlídku expozice z dějin námořnictví s řadou unikátních exponátů.

Muzeum nejdelšího dne

Významnou roli hrál Portsmouth i během invaze do Normandie v červnu 1944. V nedalekém Southwicu vydal nejvyšší spojenecký velitel, americký generál Dwight Eisenhower, konečný rozkaz k zahájení vylodění. A právě z Portsmouthu vyplul k francouzským břehům v podvečer Dne D britský maršál Bernard Montgomery. Největší muzeum v Británii věnované této akci se tak logicky nachází právě zde. Od historických doků se k němu dá dojít pěšky asi za půl hodiny podél pláží směrem na východ.

Muzeum otevřela slavnostně u příležitosti 40. výročí invaze roku 1984 britská Královna matka. Před budovou přivítají návštěvníky spojenecké tanky – americký Sherman a britský Churchill. Na stožárech vlají vlajky všech států, jejichž vojáci se na invazi podíleli, tedy také vlajka československá.

Expozice ale začíná již temnými dny roku 1940, kdy na britská města dopadaly německé bomby. Většina exponátů je zasazena do dobového prostředí, od místnosti letecké hlídky přes pohled do továrny až po lesní tábor, v kterém se vojáci připravují na invazi.

Největší zšeřelý sál má připomenout atmosféru vylodění ze vzduchu i z moře. Najdeme tu maketu havarovaného kluzáku Horsa a řadu spojeneckých obrněných vozidel. Součástí expozice jsou také „Portsmouthské paměti“ – nahrané vzpomínky místních mužů, žen i dětí, kteří zažili válečná léta nebo se účastnili Dne D.

Posledním exponátem je velká fotografie řady náhrobků na vojenském hřbitově v Ranville v Normandii. Připomíná cenu, jakou museli spojenci zaplatit za vítězství.

Ústředním bodem muzea je ale „Overlord Embroidery“, 34 vyšívaných obrazů se scénami vylodění. Nápad vznikl roku 1968 v hlavě Lorda Dulvertona, bývalého armádního důstojníka. Inspirovala jej Tapisérie z Bayeux, znázorňující vpád Normanů v 11. století.

Vyšívané obrazy operace Overlord vytvářeli v Royal School of Needlework pět let podle náčrtků malířky Sandry Lawrence, které radili vysocí britští důstojníci a historici. Celková délka vyšívaných obrazů je 83 m, výška všech výšivek jeden metr.

Dickens, Sellers a Sherlock Holmes

Portsmouth se ale rovněž chlubí mnoha slavnými rodáky. Jen sedm let po bitvě u Trafalgaru, v únoru 1812, se v řadovém domku v tehdy rušné Commercial Road narodil manželům Dickensovým syn →

UBYTOVÁNÍ

Jak bývá ve Spojeném království zvykem, je i v Portsmouthu nejpříjemnější ubytování v některém z četných penziónů (Bed and Breakfast). Spolehlivé informace včetně možnosti rezervace najdete na internetové stránce: www.portsmouthtourism.co.uk

AKCE

Trafalgar Weekend

Na počest vítězství u Trafalgaru se v pátek 21. října rozezní po celé Británii zvony. V 18.45 hodin zapálí královna Alžběta II. před lodí Victory první signální oheň. Příslušníci královské rodiny zapálí ohně ve Skotsku, Walesu a v Greenwiche. V 19.30 h začne v portsmouthské katedrále „Nelsonův“ koncert. Další hudba zazní v sobotu v londýnské Royal Albert Hall. V neděli se bude na Trafalgarském náměstí v Londýně konat přehlídka kadetů, odpoledne začne v katedrále sv. Pavla mše. Víkend zakončí večer zvony. Vedle oficiálních akcí se chystají i neformální party na náměstích a ulicích.

www.trafalgarweekend.co.uk

INFORMACE

Informační středisko stojí pár desítek metrů od konečných vlaků i autobusů a kousek od Historických doků. Otevřeno denně od 9.30 do 17.15 h. Tel.: +44 (0)23 9282 6722, e-mail: vis@portsmouthcc.gov.uk www.visitportsmouth.co.uk